

[Holstein.]

saa kan Jordlovsudvalget ekspropriere 10 pCt. af Arealet, saadan som Jordlovsudvalget finder for godt. Minimumsgrænsen for denne Kategori af Ejendomme er 40 ha, og Maksimumsgrænsen er 50 ha. Jeg gaar ud fra, at Meningen, da der i næste Kategori begyndes med 50 ha op til 65 ha, maa være den, at den første Kategori omfatter Ejendomme med Minimum 40 ha inklusive og indtil 49 ha som Maksimumsgrænse, for det kan jo ikke være Meningen, at Ejendomme paa 50 ha skal henholdsvis baade falde ind under den Kategori, fra hvilken der kan tages 10 pCt., og under den Kategori, fra hvilken der kan eksproprieres 15 pCt. Hvis vi nu for Nemheds Skyld regner med, at 1 ha ikke er, hvad den er, nemlig 1,8 Tdr. Land, men 2 Tdr. Land, saa bliver Forholdet det, at fra en Gaard paa 80 Tdr. Land kan der eksproprieres 8 Tdr. Land, det vil sige, den kan bringes ned paa 72 Tdr. Land, og en Gaard paa 49 ha, altsaa 98 Tdr. Land, kan bringes ned til lidt over 90 Tdr. Land. Det bliver Yderpunkterne i den Kategori af Ejendomme. I den næste Kategori, altsaa de større Ejendomme, bliver Yderpunkterne henholdsvis 85 og omtrent 110 Tdr. Land, i den 3die Kategori bliver Yderpunkterne efter Ekspropriationen nedad 104 Tdr. Land og opad lidt over 118 Tdr. Land, og endelig bliver for den store Kategori Minimum 122 Tdr. Land og Maksimum 200 Tdr. Land. Det maa formentlig være Meningen, at disse Rammer skal være Udtryk for, hvad der kan eksproprieres fra Landejendomme, uden at det virker skadeligt for Ejendommenes Drift, eller i alt Fald uden at Ekspropriationen medfører, at det resterende Areal kommer til at staa i Misforhold til Avlsbygningerne. Jeg synes, at alene den Retningslinie, der her i denne Paragraf er angivet for Jordlovsudvalgets Virksomhed, er af en saa forførende vilkaarlig og daarligt gennemtænkt Karakter, at man maa prise Partiet Venstre som det konservative Parti, fordi de ikke her har bøjet sig for den højtærede Statsministers Doktrin, at Lovforslag af dette reelle Indhold og af denne formelle Beskaffenhed har Oppositionen at acceptere. Disse Bestemmelser er i Virkeligheden saa fuldkommen planløse og vilkaarlige, saa man spørger sig selv: Hvad mon i Grunden de ærede Medlemmer, der har været med til at frembringe dette Lovgivningsprodukt, har tænkt sig? Om de i Virkeligheden overhovedet har tænkt sig noget videre med det udover at faa et social-radikalt valgagitorisk Nummer paa Programmet.

Men lige saa haabløst er det, naar man gaar videre og ser paa Bestemmelserne i Regeringsforslagets § 11, hvor der staar, at Kommunalbestyrelserne i Byerne, saafremt de ledige Beboelseslejligheder i det sidste Aar maatte havde udgjort mindre end 5 pCt. af samtlige til Beboelse egnede Lejligheder i Kommunen, skal være berettigede til at forlange det til Efterspørgselen svarende Areal eksproprieret. Der er altsaa ikke her Tale om at opstille 5 pCt.s Lejlighedsledigheden som en Grænse ved Afgørelsen af, hvor meget der kan eksproprieres. Nej, naar blot der er mindre end 5 pCt. af Beboelseslejlighederne ledige, kan der eksproprieres saa meget, som Kommunen mener svarer til Efterspørgselen efter Lejligheder. Ogsaa her er vi inde i en overordentlig vidtgaende Beføjelse for Jordlovsudvalget, en Beføjelse, hvis Følger simpelt hen ikke er til at overse, og som baade retsligt og økonomisk vil fremkalde fuldkommen kaotiske Tilstande i Byerne.

Videre staar der i Paragraffen: „Det er dog en Forudsætning for Retten til at ekspropriere fra private Grundejere, at Kommunen efter Statens Jordlovsudvalgs Skøn“ — det er altsaa Statens Jordlovsudvalg, der afgør det, ikke Kommunen — „ikke selv efter fornøden til Formaålet egnet Jord og heller ikke paa rimelige Vilkaar“ — altsaa efter Jordlovsudvalgets Skøn rimelige Vilkaar — „kan fremskaffe saadan Jord.“ Hvis Jordlovsudvalget skønner, at disse to Betingelser er opfyldt, kan Jordlovsudvalget altsaa afgøre, at der i Byerne skal eksproprieres, hvad Jordlovsudvalget skønner fornødent til, som det hedder, at tilfredsstille Efterspørgselen efter Beboelseslejligheder. Det er Staten, der eksproprierer, ogsaa i Byerne, det er Staten, det vil altsaa sige Jordlovsudvalget, der afgør ogsaa her, at der skal eksproprieres, og det er Landbrugsministeriet, altsaa Staten, som gennemfører Ekspropriationen. Og derefter; naar Staten har eksproprieret, saaledes at Jorden altsaa er Statens — den er eksproprieret af Staten og er Statens —, gaar man frem efter Bestemmelsen i § 55, hvor det hedder: „Den til Anvendelse til Byggepladser med Havelodder eller til Havelodder alene eksproprierede Jord stilles til vedkommende Kommunalbestyrelses Raadighed og anvendes efter dennes nærmere Bestemmelse.“ Altsaa, naar Jordlovsudvalget har resolveret, at der skal eksproprieres i Byen, saaledes som Jordlovsudvalget finder det kan være rart, saa skal Landbrugsministeriet gennemføre Ekspropriationen; der er ikke noget, der